

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. május 24.
(OR. en)

9292/18

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0126 (NLE)**

**EDUC 203
JEUN 68
SOC 303
EMPL 240**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 270 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS AJÁNLÁSA a felsőfokú és a felső középfokú oklevelek, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményeinek automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 270 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 270 final

Brüsszel, 2018.5.22.
COM(2018) 270 final

2018/0126 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a felsőfokú és a felső középfokú oklevelek, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményeinek automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről

{SWD(2018) 170 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javasolt tanácsi ajánlás célja annak biztosítása, hogy a külföldi tanulmányi tapasztalattal rendelkező bármely hallgató, gyakornok vagy diák tapasztalatát – legyen szó akár képesítés megszerzése érdekében tett vagy tanulási célú mobilitásról – további tanulmányok céljából automatikusan elismerjék. Ez nem sértheti egy oktatási vagy képzési intézmény arra vonatkozó jogát, hogy a felvétellel kapcsolatosan döntéseket hozzon.

Ez a cél az európai oktatási térség 2025-ig való létrehozására irányuló munkával kapcsolatos törekvés központi eleme, mely az alábbiak elérésére szólít fel: *„olyan Európa, ahol semmilyen határ nem szab gátat a tanulásnak és a kutatásnak. Olyan kontinens, ahol általánosan elterjedt gyakorlat, hogy tanulás vagy munkavállalás céljából bárki másik tagállamba költözik, és az anyanyelven túl mindenki két másik nyelvet ismer; olyan földrész, ahol az emberek erős európai identitástudattal rendelkeznek, és tisztában vannak Európa kulturális örökségével és sokféleségével”*. Arra törekszünk, hogy a tagállamok e különféle területeken folytatott együttműködésüket erősíteni és gyorsítani tudják és ezáltal más nem uniós országok számára is követendő példaként szolgáljanak. Az európai oktatási térség az egész életen át tartó tanulás megközelítésén alapul, magában foglalva minden korcsoportot, minden tanulási formát, minden oktatási és képzési ágazatot.

A tanácsi ajánlás elfogadásával a tagállamokat először felkérjük az automatikus elismeréssel kapcsolatos politikai kötelezettségvállalás megtételére. Azután felkérést kapnak egy fokozatos technikai megközelítés alkalmazására az egymás oktatási és képzési rendszerei iránti bizalom építése érdekében. Ez a megközelítés figyelembe veszi a különböző oktatási és képzési ágazatok helyzetét, mivel a felsőoktatásban az elismerés terén fejlettebb eljárások és eszközök állnak rendelkezésre, mint a középfokú oktatásban. A javaslat megállapítja azokat a feltételeket, melyeknek teljesülniük kell, hogy az automatikus elismerés valósággá váljon, illetve meghatározza azokat az uniós eszközöket, amelyek e cél megvalósításában a tagállamok, illetve oktatási és képzési intézményeik segítségére lehetnek.

A tanulási célú mobilitás előmozdítja azokat a kompetenciákat és tapasztalatokat, amelyek elengedhetetlenek a társadalomban és a munkaerőpiacon való aktív részvételhez. Továbbá előmozdíthatja a munkavállalói mobilitást és ezáltal hozzájárulhat az életszínvonal javulásához, valamint az egyéni és gazdasági ellenálló képességhez. Az Erasmus+ program¹ közelmúltbeli félidős értékelése beszámolt a mobilitásnak a hallgatók magabiztosságára, függetlenségére, társadalmi tőkájére és munkába állására gyakorolt kedvező hatásáról. A globalizált oktatási és foglalkoztatási környezetben okvetlenül szükséges, hogy a tanulók a lehető legjobban ki tudják használni az EU-szerte kínált tanulási lehetőségeket. Azonban a képesítések és a külföldi tanulmányi időszakokból származó eredmények automatikus elismerésének hiánya hátráltatja e mobilitást.

Mindeztől kezdve az Európa Tanács és az UNESCO által kidolgozott és 1997-ben elfogadott, a felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (a lisszaboni elismerési egyezmény)² az egyetlen jogi szöveg e területen. Az egyezményt 1997 óta 53 ország ratifikálta³. Magában foglalja a középfokú iskolai végzettséget tanúsító és a felsőfokú képesítéseket is. A felsőfokú képesítések európai felsőoktatási térségen belüli

¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_hu

² https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/recognition/lrc_en.asp

³ Beleértve valamennyi tagállamot Görögország kivételével.

kölcsönös elismerése az 1998-ban elindított és 48 országból – ideértve valamennyi tagállamot – álló bolognai folyamat⁴ alapvető céljai közé tartozik. A 2012-es bukaresti kommunikében a miniszterek kötelezettséget vállaltak az automatikus elismerés hosszú távú célja iránt. Ugyanakkor e kötelezettségvállalásnak a 2015-ös jereváni kommunikében⁵ történő újbóli megerősítése ellenére – melynek során a miniszterek kötelezettséget vállaltak annak biztosítására, hogy „a képesítéseket [...] automatikusan a vonatkozó hazai képesítésekkel megegyező szinten ismerik el” – kézzelfogható előrelépésre a továbbiakban is lassan vagy egyáltalán nem került sor.

Még mindig túl sok olyan eset van a felsőoktatás területén, amikor a bonyolult, drága és időigényes elismerési eljárás hátráltatja a tanulók szabad mozgását. Egyes esetekben ezek az eljárások több hónapot vesznek igénybe és nagyon költségesek⁶, és a tanulók előtt álló nehézségekhez a következetlenség és az átláthatóság hiánya is hozzájárul. Ennek egyik oka, hogy az elismerésre vonatkozó döntések gyakran azon felsőoktatási intézmények belátására vannak bízva, ahova a tanuló jelentkezik, ezért eltérő intézményi gyakorlatok és nem egységes kritériumok érvényesülnek.

Az általános felső középfokú oktatásban a felső középfokú képesítések és a külföldi tanulási időszakokból származó eredmények kölcsönös elismerési eljárásai is fejletlenek. Az egyik tagállam felsőoktatásához való hozzáférésre feljogosító képesítések birtokosai számára nem egyértelmű, hogy egy másik tagállamban is hozzáférhetnek-e a felsőoktatáshoz. Továbbá, míg a rövidebb külföldi tanulmányi időszakok nem okoznak az elismeréssel kapcsolatban problémákat, a bizonytalanság fontos kihívást jelent a három hónap és egy év közötti időszakok esetében. Ez kedvezőtlen hatással van a felsőoktatásba belépő személyek⁷ tanulási célú mobilitására, már a középfokú oktatás szintjén is. Továbbá, tekintettel arra, hogy az Erasmus+ program következő generációjában kibővítik a középfokú oktatásban részt vevő diákok mobilitását, az elismeréssel kapcsolatos kérdések ezen a szinten még fontosabbá válnak majd.

A felső középfokú szakképzésben tanulók egyéni mobilitásának elismerése fejlettebb. Az ilyen tanulóknak vannak eszközeik tanulási eredményeik anyaintézetük általi elismertetésére. Másfelől a saját országuk felsőoktatásához hozzáférő, felső középfokú szakképzésben végzett tanulók nem lehetnek biztosak abban, hogy más tagállamokban is hasonló hozzáféréssel rendelkeznek, mivel a nemzeti gyakorlatok eltérnek egymástól. Ez a hozzáféréssel kapcsolatos bizonytalanság kedvezőtlen hatást gyakorol a tanulási célú mobilitásra.

Mindazonáltal jelentős előrelépésre került sor az automatikus elismerésre vonatkozó megállapodások megkötése érdekében összefogó tagállami csoportok körében. Az egyik példa a Benelux államok⁸ által 2018. január 25-én aláírt, automatikus elismerésről szóló határozat, amely – a rövid ciklusú programoktól a doktori programokig – valamennyi felsőfokú képesítést magában foglalja. Hasonló megállapodások vannak érvényben az északi országok⁹ között és 2018-ban várhatóan a balti államok¹⁰ is további megállapodásokat kötnek majd. Mindkét példa magában foglalja a felsőoktatáshoz való hozzáférést biztosító felső

⁴ <http://www.ehea.info/>

⁵ <http://bologna-yerevan2015.ehea.info/files/YerevanCommuniqueFinal.pdf>

⁶ A sikeres integrációért, Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (2017): <http://www.oecd.org/migration/making-integration-work-humanitarian-migrants-9789264251236-en.htm>

⁷ Ez vonatkozik a rövid ciklusú képzésekre és a felsőfokú alapképzésekre is.

⁸ Belgium, Luxemburg, Hollandia.

⁹ Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország.

¹⁰ Észtország, Lettország, Litvánia.

középfokú képesítéseket is. Továbbá, egyes tagállamok, például Ausztria és Olaszország automatikusan elismerik a középfokú oktatás és képzés során bármely országban eltöltött tanulmányi időszak eredményeit is.

A felsőoktatáshoz való hozzáférést biztosító felső középfokú képesítések elismerésével kapcsolatos tagállami együttműködés pozitív példája az európai érettségi, az Európai Iskolák¹¹ által odaitélt bizonyítvány. Az európai érettségi bizonyítványok birtokosai ugyanazokkal a jogokkal és előnyökkel rendelkeznek, mint a saját országukban megszerzett érettségi bizonyítványok birtokosai, ideértve – egyenértékű képesítéssel rendelkező állampolgárként – a bármely tagállam bármely felsőoktatási intézményébe való felvételi jelentkezés jogát.

E tanácsi ajánlásra irányuló javaslat hozzáadott értéke abban rejlik, hogy az említett példákra építve kívánja kiterjeszteni az automatikus elismerést az összes tagállamra. Támogatja a tagállamokat, illetve oktatási és képzési szervezeteiket a végrehajtásban, miközben tiszteletben tartja, hogy a tagállamok felelnek oktatási és képzési rendszereikért. Ez az európai oktatási térség megteremtése irányába tett fontos lépés azután ösztönzőleg hathat a más fórumokon elérendő előrehaladásra, például a földrajzi értelemben tágabb európai felsőoktatási térségen belül.

E tanácsi ajánlás alkalmazásában a képzítés automatikus elismerése alatt a következőket értjük: az egyik tagállam által kiadott képesítés birtokosának joga van ahhoz, hogy bármely más tagállam oktatási vagy képzési programjához külön elismerési eljárás nélkül hozzáférhessen. A külföldi tanulmányi időszak során elért tanulási eredmények automatikus elismerése alatt az arra való jog értendő, hogy az egyik tagállamban töltött tanulási időszak eredményeit bármely más tagállamban elismerjék, amennyiben a tanulási eredményeket megfelelő módon dokumentálták. A dokumentumban használt kifejezések jegyzéke a mellékletben található.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A 2017. november 17-i göteborgi vezetői találkozóhoz való bizottsági hozzájárulás egyik kulcsfontosságú eleme volt a felsőfokú és a felső középfokú oklevelek, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményeinek automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről szóló tanácsi ajánlásról szóló javaslat: „az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közlemény¹². Ez szorosan kapcsolódik az európai oktatási térség 2025-ig való létrehozására irányuló törekvéshez, és jóváhagyásra került az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetéseiben¹³, amelyek felszólítottak a munka folytatására „a felsőoktatási diplomák és a középfokú iskolai végzettséget tanúsító oklevelek kölcsönös elismerésével kapcsolatos tagállami együttműködés megfelelő keretek között való ösztönzése” tekintetében.

Az automatikus kölcsönös elismeréssel kapcsolatos munka „a készségek és a képesítések átláthatósága és elismerése a tanulási célú és a foglalkozási mobilitás elősegítése érdekében” elnevezésű kiemelt terület keretében folytatott tevékenységet is előre viszi, amint azt az

¹¹ Az Európai Iskolák esetében a valamennyi uniós tagállam és az EU közötti, az Európai Iskolák alapszabályát megállapító egyezmény szerinti együttműködés az irányadó, *Hivatalos Lap L 212, 1994/08/17 P. 0003 – 0014*

¹² COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:52017DC0673&from=EN>

¹³ EUCO 19/1/17 REV 1: <https://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf>

oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének végrehajtásáról szóló, 2015. évi tanácsi és bizottsági közös jelentés¹⁴ megállapította.

Az Európai Unió oktatási és képzési politikájának keretében a képesítések és a külföldi tanulmányi időszakok eredményeinek automatikus kölcsönös elismerésére vonatkozó munka több építőelemre támaszkodhat, ideértve:

- a) az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről szóló, 2017. május 22-i tanácsi ajánlást, amelynek célja az egyének által megszerzett képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és hordozhatóságának javítása. Az ajánlás nyolc képesítési szintből álló, emelkedő jártassági szinteket képviselő tanulási eredményekben kifejezett közös viszonyítási keretrendszert hozott létre. Ez megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési rendszerek és szintjeik között. A tagállamok kidolgozták, vagy kidolgozzák tanulási eredményeken alapuló nemzeti képesítési keretrendszereiket és azokaz összekapcsolják az európai képesítési keretrendszerrel;
- b) A készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások egységes keretrendszeréről szóló Europass határozat¹⁵, amely az eszközök és információk átfogó és interoperábilis rendszerét hozza létre, különösen a transznacionális foglalkoztatás és tanulási célú mobilitás céljaiból;
- c) Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákra vonatkozó tanácsi ajánlásról¹⁶ szóló, 2018. január 17-i bizottsági javaslat, amely felülírja az Európai Parlament és Tanács 2006. decemberi ajánlását az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról¹⁷. Ez a kulcskompetenciák értékelésének és érvényesítésének támogatását és továbbfejlesztését ajánlja annak lehetővé tétele érdekében, hogy az egyének el tudják ismertetni kompetenciáikat, és teljes vagy – adott esetben – részleges képesítéseket tudjanak szerezni;
- d) A nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről¹⁸ szóló 2012. decemberi tanácsi ajánlás, amelyben felkérték a tagállamokat, hogy 2018-ig tegyék meg a szükséges intézkedéseket a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítése érdekében;
- e) Minőségbiztosítási eljárások, amelyek lehetővé teszik a tagállami felsőoktatási rendszerek számára a minőség bizonyítását és az átláthatóság növelését, elősegítve ezáltal a kölcsönös bizalom kiépítését, valamint képesítéseik, programjaik és egyéb előírásaik jobb elismertetését. A felsőoktatás terén a minőségbiztosítással kapcsolatos további európai együttműködésről szóló, 2006. február 15-i európai parlamenti és tanácsi ajánlással¹⁹ összhangban a Bizottság és a tagállamok támogatják a felsőoktatási intézmények, a minőségbiztosítási és akkreditációs ügynökségek, az illetékes hatóságok és az e területen működő más szervek közötti együttműködést. A bizalom és elismerés alapjai a felsőoktatás minőségbiztosításának

¹⁴ 2015/C 417/04: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215\(02\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215(02)&from=EN)

¹⁵ Az Európai Parlament 2018. március 14-én, a tagállamok pedig 2018. április 12-én hagyták jóvá.

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0024&qid=1516784341312&from=HU>

¹⁷ 2006/962/EK: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>

¹⁸ 2012/C 398/01: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32012H1222(01)&from=EN)

¹⁹ 2006/143/EK: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A32006H0143>

európai sztenderdjei és irányelvei – amelyeket a bolognai folyamat keretében dolgoztak ki – és az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás²⁰, amely megbízható információkat biztosít azokról a minőségbiztosítási ügynökségekről, melyek bizonyították az e sztenderdeknek és irányelveknek való lényegi megfelelésüket;

- f) A szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete²¹, melyet 2009-ben fogadtak el, a szakoktatási és -képzési programok minőségbiztosítási intézkedéseinek fejlesztését támogatja. Segít az átláthatóság és ezáltal a szakoktatási és -képzési rendszerek iránti tagállami bizalom növelésében;
- g) Az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszeréről²² szóló, 2009. június 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás a nemzeti jogszabályokkal összhangban előmozdítja a tanulási eredmények elismerését, többek között a tanulmányi megállapodásokhoz és egyetértési megállapodásokhoz hasonló eszközök révén.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Azáltal, hogy támogatja a képesítések és az uniós tagállamokban eltöltött tanulmányi időszakok elismerését és ezáltal az oktatási, képzési és foglalkoztatási mobilitási lehetőségekhez való hozzáférés növelését, e javaslat hozzájárul a foglalkoztatás és a növekedés előmozdításáról szóló bizottsági prioritás megvalósításához²³.

A javaslat összhangban van a Római Nyilatkozattal²⁴, amely az alábbi cél elérésére szólít fel: „*egy olyan Unió, ahol a fiatalok a lehető legjobb oktatásban és képzésben részesülnek és a kontinensen bárhol tanulhatnak és vállalhatnak munkát*”.

Hozzájárul a szociális jogok európai pillérének első alapelvéhez²⁵ is, amelynek értelmében „*[m]indenkinek joga van a minőségi és befogadó oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson, illetve szerezzen meg, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vegyen a társadalomban és sikeresen alkalmazkodjon a munkaerőpiaci változásokhoz.*”

A javaslat összhangban áll továbbá a 2018-as foglalkoztatási iránymutatások 7. iránymutatásával²⁶, amely az alábbi megállapítást tartalmazza: „*[t]ámogatni kell a tanulók és a munkavállalók mobilitását a foglalkoztathatóság javítása és az európai munkaerőpiac teljes potenciáljának kiaknázása érdekében. Meg kell szüntetni azokat az akadályokat, amelyek az oktatás és képzés, [...] valamint a képesítések elismerése terén a mobilitás útjában állnak*”.

²⁰ 18 tagállam alkalmaz az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nyilvántartásnál nyilvántartásba vett minőségbiztosítási ügynökséget.

²¹ 2009/C 155/01: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.155.01.0001.01.ENG

²² 2009/C 155/02: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ%3AC%3A2009%3A155%3ATOC>

²³ https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment_hu

²⁴ <http://www.consilium.europa.eu/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/>

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_hu

²⁶ COM(2017) 677 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:52017PC0677&from=EN>

Ez összhangban áll a Bizottság új készségfejlesztési programjával²⁷ és a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési tervvel²⁸, amely felismeri az EU területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok tanulási célú mobilitásának, valamint készségeik és képesítéseik elismerésének előmozdítása érdekében történő további intézkedések szükségességét. Összhangban áll továbbá a hallgatókról és kutatókról szóló átdolgozott irányelvvel²⁹ is, amelynek célja a harmadik országbeli kutatók és hallgatók Unión belüli mobilitásának előmozdítása.

A javaslat továbbá összhangban van az EU határrégióiban a növekedés és a kohézió előmozdításáról szóló bizottsági közleménnyel³⁰, mely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy komolyan vegyék fontolóra a nagyobb fokú koordinációt, a kölcsönös elismerést és az egyes szomszédos országokkal való szorosabb együttműködést.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A kezdeményezés összhangban áll az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. és 166. cikkével. A 165. cikk kimondja, hogy az Unió a tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével és szükség esetén tevékenységük támogatásával és kiegészítésével hozzájárul a minőségi oktatás fejlesztéséhez, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak az oktatás tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét. Különösen a 165. cikk (2) bekezdése kifejezetten uniós fellépésre szólít fel az alábbi területen: „diákok és a tanárok mobilitásának ösztönzése, többek között az oklevelek és résztanulmányok tanulmányi célú elismerésének ösztönzésével.”

A 166. cikk szerint az Unió olyan szakképzési politikát folytat, amely támogatja és kiegészíti a tagállamok ez irányú tevékenységét, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak a szakképzés tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét.

A kezdeményezés nem javasolja az Unió szabályozási jogkörének kibővítését és nem javasol a tagállamokra kötelező érvényű kötelezettségvállalásokat. A tagállamok nemzeti körülményeiknek megfelelően eldönthetik, hogy hogyan valósítják meg a tanácsi ajánlást.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A javasolt ajánlás célja alapvetően transznacionális ügy. További együttműködést igényel a tagállamok között, a tagállamok önmagukban nem tudják kielégítően megvalósítani és ezért jobban el lehet érni uniós szinten.

Bár a lisszaboni elismerési egyezmény és a bolognai folyamat keretén belüli kötelezettségvállalások keretét biztosítanak az automatikus kölcsönös elismeréshez, továbbá a tagállamok kisebb csoportjai között regionális megállapodások is fennállnak, bizonyos akadályok továbbra is útjában állnak az uniós szintű automatikus elismerésnek.

²⁷ COM(2016)381 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?qid=1526376844546&uri=CELEX:52016DC0381&from=EN>

²⁸ COM(2016)377 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?qid=1526377082703&uri=CELEX:52016DC0377&from=EN>

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/801 irányelve a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (átdolgozás): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32016L0801&from=EN>

³⁰ COM(2017) 534 final: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?qid=1526377182389&uri=CELEX:52017DC0534&from=EN>

- **Arányosság**

A javaslat fokozatos megközelítést tervez a tagállamok közötti automatikus kölcsönös elismerés elérése érdekében. A javasolt ajánlás nem megy túl a célkitűzései eléréséhez szükséges mértéken, mivel nem kötelező erejű jogi eszköz, ami az egyes tagállamokra bízta, hogy milyen megközelítést alkalmaznak az automatikus kölcsönös elismerés elérése felé tett lépések során.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. és 166. cikkében foglalt célkitűzések elérésének támogatása érdekében a Szerződés előírja, hogy a Tanács – bizottsági javaslat alapján – ajánlásokat fogadjon el.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Annak biztosítása érdekében, hogy a javaslat által leginkább érintett érdekelt felek adatokat és szakvéleményt tudjanak biztosítani, továbbá hozzá tudjanak járulni a Bizottság e területen meglévő tudományos bizonyítékaihoz, a Bizottság célzott online konzultációt folytatott a tagállamokkal és az érdekelt felekkel³¹. Európából Európán és kívülről közel 1 000 válasz érkezett az elismerés, oktatás és kutatás területén tevékenykedő egyénektől és szervezetektől.

A válaszadók szerint a teljes körű automatikus kölcsönös elismerés elérésének útjában az alábbi fő akadályok állnak: az átláthatóság hiánya, az eltérő szabályok és eljárások, a tanulási eredmények összehasonlíthatóságának hiánya, hosszadalmas és összetett adminisztratív eljárások, valamint nyelvi és fordítási kérdések. A konzultáció megerősítette, hogy fennáll a szükséges keret, valamint az elismerés biztosításához való uniós eszköztár, de további támogatásra van szükség a teljes körű végrehajtáshoz, valamint a bizalom kiépítéséhez az európai oktatási térség területén. Sokan támogatták az uniós és nemzeti szintű intézkedéseket is. Továbbá, a konzultáció során kiderült, hogy az érdekelt felek támogatják a tanácsi ajánlás célkitűzéseinek ambíciózusságát.

Ezeket az eredményeket megerősítették egy külön ülésen, ahol az érdekelt felek és a tagállami képviselők ismételten megerősítették egy ambíciózus tanácsi ajánlás szükségességét, amely a képesítések automatikus kölcsönös elismerésének elérése érdekében világos célokat tűz ki. Egyúttal azt is javasolták, hogy az ajánlás hivatkozzon alternatív útvonalakra is, például a korábbi tanulási vagy szakmai tapasztalat elismerésére és a hozzáférési megállapodások figyelembevételére a társadalmi-gazdasági hátrányok kezelése érdekében. A mesterséges intelligenciához és a blokkláncokhoz hasonló digitális megoldásokban rejlő lehetőségeket is ki kell aknázni.

Továbbá a Bizottság többfordulós konzultációkat tartott a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok hálózatával és a tagállamokban, az Európai Gazdasági Térségben és Törökországban működő elismerési hatóságok hálózatával, valamint a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével

³¹ A konzultációk a kísérő szolgálati munkadokumentum eredményeit ismertetik.

Foglalkozó Nemzeti Információs Központok Európai Hálózatával, amely magában foglalja a lisszaboni elismerési egyezmény valamennyi felét. Támogatták az Unió e téren való fellépését, hangsúlyozták a lisszaboni elismerési egyezmény végrehajtásának fontosságát, és a bolognai folyamat struktúráinak való megfelelést, valamint kiemelték a minőségbiztosítás bizalomépítésben betöltött alapvető szerepét. Rámutattak továbbá a képzésekkel kapcsolatos megbízható adatbázis szükségességére, különösen a felső középfokú, illetve szakképzési tanulmányok esetében. Emellett javasolták az elismerési hatóságok kapacitásának megerősítését, és szerepének kiterjesztését, hogy az más oktatási és képzési ágazatokra is kiterjedjen.

E konzultációkat további megbeszélések követték a felsőoktatásért felelős főigazgatók és a közoktatásért felelős főigazgatók ülésein. A szakképzésért felelős főigazgatókkal írásban konzultáltak.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

A bolognai folyamat keretében készített számos tanulmány³² világított rá az elismerési folyamattal kapcsolatos folyamatos kihívásokra és ellentmondásokra. Ezen ajánlások célja többek között az eljárások javítása és adott esetben nemzeti jogszabályok kidolgozása volt. Támogatást javasoltak a bizonyítványértékelők számára az elismerés eldöntéséhez és a fellebbezési eljárásokhoz szükséges idő csökkentése érdekében. A további javaslatok között szerepelt az oklevélmelléklet javítása a tanulási eredményekre való határozottabb utalásokkal, valamint a rendszerszintű elismerésben rejlő lehetőség regionális alapon való megvizsgálása. A bolognai folyamatról 2015-ben tartott miniszteri konferencia jóváhagyta a bolognai folyamat keretében meghatározott ajánlások többségét.

A tagállamok és érdekelt felek bevonásával a képzések elismerésének területén elvégzett korábbi bizottsági tevékenységek kiemelték, hogy az elismerési eszközöket kevesen ismerik és „elismerési rendszerre” van szükség az oktatás és képzés valamennyi típusa esetében. Azt a következtetést vonták le, miszerint továbbra is aggodalomra ad okot, hogy a tanulók mennyire könnyen tudják képesítéseiket egy másik tagállamban elismertetni.

A Kultúrák Közötti Tanulás Európai Föderációja 2018-ban áttekintést adott a külföldi tanulmányi időszakokból származó eredmények elismerésével kapcsolatos jogi és egyéb nemzeti rendelkezésekről. Az áttekintés megerősíti a jogi rendelkezések – amennyiben léteznek – és az eltérő gyakorlatok hatalmas sokszínűségét, ami az uniós tagállamok középiskolai tanulói számára egyenlőtlen feltételeket teremt a mobilitás tekintetében.

- **Hatásvizsgálat**

Tekintve a tevékenységek tagállami kezdeményezésekkel szembeni kiegészítő megközelítését, a javasolt tevékenységek önkéntes jellegét, valamint a várt hatások körét, nem került sor hatásvizsgálat elvégzésére. A javaslat kidolgozásához ehelyett korábbi tanulmányok, egy az elismerést végző hatóságokkal folytatott konzultáció, valamint a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott célzott konzultációk szolgáltattak információkat.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgyaltan.

³² A bolognai folyamat végrehajtásáról szóló 2015-ös és 2018-as jelentések, a lisszaboni elismerési egyezmény hatásának nyomon követéséről szóló 2016-os jelentés, az európai felsőoktatási térség automatikus elismeréssel foglalkozó útkereső csoportjának 2015-ös jelentése.

- **Alapjogok**

A tagállamok vállalják, hogy olyan kezdeményezéseket dolgoznak ki, amelyek tiszteletben tartják az Európai Unió Alapjogi Chartája 8. cikkét, amely kimondja, hogy mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez; hogy az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni; valamint hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje, és joga van azokat kijavíttatni.

A jobb elismerés biztosításával a javasolt tanácsi ajánlás hozzájárul a 14. cikk teljesítéséhez, amely szerint mindenkinek joga van az oktatáshoz, valamint a szakoktatásban és -képzésben való részvételhez, valamint a 15. cikk teljesítéséhez, amely szerint mindenkinek joga van a munkavállaláshoz.

Az intézkedéseket a személyes adatok védelméről szóló uniós jogszabályok és különösen a 95/46/EK irányelv³³ szerint kell végrehajtani, amelynek 2018. május 25-én helyébe lép a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és a tanácsi rendelet³⁴ (általános adatvédelmi rendelet).

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Adott esetben ösztönözni kell a meglévő uniós támogatások, így az Erasmus+, illetve az európai strukturális és beruházási alapok felhasználását az e javaslatban tett kötelezettségvállalások teljesítése során, és azok jogszabályi alapjával és pénzügyi erőforrásaival összhangban.

Nem lesz szükség további költségvetési vagy személyi erőforrásokra az uniós költségvetésből.

Továbbá, e kezdeményezés nem érinti a következő többéves pénzügyi keretről és jövőbeni programokról szóló tárgyalásokat.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A tagállamok vállalják, hogy rendszeresen jelentést tesznek a Bizottságnak a tanácsi ajánlásban szereplő intézkedések végrehajtására és értékelésére vonatkozóan, amit két évvel a tanácsi ajánlás elfogadását követően kezdenek el, a Bizottság pedig a négy évvel a tanácsi ajánlás elfogadását követően kiadott tagállami nemzeti jelentések alapján jelentést tesz a Tanácsnak a tanácsi ajánlás általános végrehajtásáról öt évvel annak elfogadását követően.

Továbbá, az előrehaladást – ideértve bármely kihívást – az oktatás és képzés 2020 keretében létrehozott, a felsőoktatással, szakképzéssel és közoktatással foglalkozó jelenlegi ágazati munkacsoportok keretében ellenőrzik, melyek fórumot biztosítanak az egymástól való tanulás és bevált gyakorlatok cseréje számára. A jövőbeni munkacsoportok mandátumáról szóló tagállami megállapodás sérelme nélkül a Bizottság továbbra is támogatja a tagállamokat e tanácsi ajánlás 2020-on túli végrehajtásában.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgyaltalan.

³³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:en:HTML>

³⁴ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.ENG

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javasolt tanácsi ajánlás fokozatos megközelítést javasol, ami a tagállamokat a további tanulmányok céljából való automatikus elismeréshez szükséges feltételek kialakításában támogatja. A felsőoktatásban már eddig megtett lépésekre épül, de egy ambiciózusabb és EU irányította megközelítés révén. Nemcsak a felsőoktatást, hanem a középfokú oktatást, valamint a szakoktatást- és képzést is magában foglalja.

1. bekezdés

A tagállamokat felkéri, hogy vállaljanak kötelezettséget arra, hogy a képesítéseket vagy a külföldi tanulmányi időszakok eredményeit automatikusan elismerik ugyanazon az alapon, mint a nemzeti képesítéseket vagy tanulmányi időszakokat.

2-4. bekezdés

A felsőoktatás terén felkéri a tagállamokat, hogy alakítsák ki az egymás oktatási és képzési rendszerei iránti bizalom kiépítéséhez szükséges feltételeket. Arra is felkéri a tagállamokat, hogy vállaljanak kötelezettséget a nemzeti iránymutatás kidolgozására annak érdekében, hogy a felsőoktatási intézményekben támogassák az átláthatósági eszközök megvalósítását és használatát.

5-6. bekezdés

A középiskolai oktatás és képzés terén felkéri a tagállamokat, hogy alakítsák ki az egymás oktatási és képzési rendszerei iránti bizalom kiépítéséhez szükséges feltételeket. Arra is felkéri a tagállamokat, hogy készítsenek nemzeti iránymutatást az átláthatósági kritériumok és eszközök használatának előmozdítása érdekében, biztosítsák az iskolai oktatásban alkalmazott minőségbiztosításra vonatkozó információk cseréjét és alakítsanak ki további minőségbiztosítási eszközöket a szakoktatás és -képzés területén.

7. bekezdés

A tagállamokat felkéri a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Központok, valamint a képesítésértékelő szakemberek kapacitásának erősítésére is.

8. bekezdés

Az alulreprezentált társadalmi csoportok tanulási célú mobilitási lehetőségekhez való jobb hozzáféréseinek jelentőségét felismerve a tagállamokat felkéri a korábbi tanulás elismerésével és az oktatási és képzési ágazatok közti átjárhatósággal kapcsolatos bevált gyakorlatok feltérképezésére.

9-10. bekezdés

A tagállamokat felkéri az elismeréssel kapcsolatos esetekről szóló adatok összegyűjtése és terjesztése révén a tudományos alap javítására, továbbá az e tanácsi ajánlás végrehajtásának előrehaladásáról szóló jelentés Bizottságnak való benyújtására.

11-19. bekezdés

A Bizottság támogatja a tagállamokat e tanácsi ajánlás végrehajtásában az alábbiak révén:

- egymástól való tanulás és a bevált gyakorlatok cseréje;
- szükség esetén célzott támogatás;
- a felsőoktatáshoz hozzáférést biztosító felső középfokú képesítések felhasználóbarát online információszolgáltatása;

- az átláthatóságot szolgáló uniós eszközök közötti szinergiák az oktatási és képzési ágazatok közti együttműködés és mobilitás javítása érdekében;
- az automatikus elismerés elősegítése érdekében a digitális technológiákban rejlő lehetőségek feltárása, ideértve a blokkláncot is;
- a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok hatályának kiterjesztésére vonatkozó lehetőség megvizsgálása;
- uniós finanszírozási eszközök; valamint
- a tanácsi ajánlás végrehajtásának előrehaladásáról szóló jelentés.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a felsőfokú és a felső középfokú oklevelek, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményeinek automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. és 166. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A tanulási célú mobilitás elősegíti a tudást, készségeket, kompetenciákat és tapasztalatokat, ideértve a személyes és társas kompetenciákat és a kulturális tudatosságot, melyek elengedhetetlenek a társadalomban és a munkaerőpiacon való aktív részvételhez, valamint az európai identitás előmozdításához.
- (2) Az Európai Bizottság „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közleményében³⁵ 2025-re felvázolta az európai oktatási térség megalkotásának képét, amikor a határok többé már nem állnak a tanulás és a kutatás útjában és a képesítések elismerésével kapcsolatos akadályokat is felszámolták a közoktatás és a felsőoktatás terén egyaránt.
- (3) Az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetéseiben³⁶ felszólította a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hatáskörük keretein belül folytassák tevékenységeiket „a felsőoktatási diplomák és a középfokú iskolai végzettséget tanúsító oklevelek kölcsönös elismerésével kapcsolatos tagállami együttműködés ösztönzése” érdekében.
- (4) Az Európa Tanács és az UNESCO által kidolgozott és 1997-ben elfogadott, felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (a lisszaboni elismerési egyezmény) jogi keretet biztosít a felsőoktatáshoz hozzáférést biztosító felsőfokú és felső középfokú képesítések elismeréséhez.
- (5) Az európai felsőoktatási térség miniszterei a 2012-es bukaresti kommunikációban elkötelezték magukat az egymással összehasonlítható felsőoktatási oklevelek automatikus elismerésére irányuló hosszú távú célkitűzés mellett. Előrelépésre került sor az automatikus elismeréssel foglalkozó útkereső csoportban végzett munka révén, de a célkitűzés még korántsem teljesült.
- (6) A tagállamok szakoktatásért és -képzésért felelős miniszterei 2002-ben elkötelezték magukat a koppenhágai folyamat, vagyis a képesítések és kompetenciák elismerését elősegítő megerősített együttműködés mellett.

³⁵ COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:52017DC0673&from=EN>

³⁶ EUCO 19/1/17 REV 1: <https://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf>

- (7) Különösen a minőségbiztosítás játszik kulcsfontosságú szerepet az átláthatóság növelésében, ezáltal elősegítve a kölcsönös bizalom kiépítését. Ezért fontos a felsőoktatás minőségbiztosításának európai sztenderdjeivel és irányelveivel, valamint a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretével összefüggésben már elvégzett munkára építeni.
- (8) A tanulási eredmények – beleértve a mobilitási keretet is – nemzeti jogszabályok általi elismerésének előmozdítása érdekében folytatni kell az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer, valamint az európai szakképzési kreditrendszer megvalósítása területén zajló munkát.
- (9) Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről szóló, 2017. május 22-i tanácsi ajánlás³⁷ célja az egyének által megszerzett képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és hordozhatóságának javítása.
- (10) Az Európai Parlament 2012. április 20-i, az európai felsőoktatási rendszerek modernizációjáról szóló állásfoglalásában³⁸ további erőfeszítések megtételére szólítja fel az EU-t és tagállamait, hogy biztosítsa a tudományos képesítések hatékonyabb elismerését és fokozottabb harmonizálását.
- (11) Az egyre nagyobb mértékben globalizált környezetben fontos, hogy a hallgatók a lehető legjobban ki tudják használni az EU-szerte kínált tanulási lehetőségeket. Ennek megvalósításához az egyik tagállam illetékes hatósága által odaítélt képesítésnek bármely más tagállamban is érvényesnek kell lennie a további tanulási tevékenységekhez való hozzáférés céljából. Ez vonatkozik azokra a harmadik országbeli állampolgárokra is, akik egy tagállamban képesítést szereznek, majd egy másik tagállamba költöznek. Azonban a képesítések és a külföldi tanulmányi időszakokból származó eredmények ilyen automatikus elismerésének hiánya hátráltatja a mobilitást. Kizárólag az automatikus elismerés uniós szintű megközelítése biztosítja a szükséges egyértelműséget és összhangot a fennmaradó akadályok felszámolása érdekében.
- (12) A felsőoktatásban az elismerési eljárások gyakran továbbra is túl bonyolultak vagy drágák, és a mobilitásban részt vevő hallgatók közül túl sokan nem tudják teljes körűen elismertetni a sikeresen megszerzett tanulási eredményeiket. Ugyanakkor számos tagállam tett kezdeményezéseket az automatikus elismerés irányában történő előrehaladás érdekében, ideértve regionális megállapodások aláírását. E kezdeményezések modellként szolgálhatnak egy uniós szintű rendszer létrehozásához.
- (13) A középfokú oktatás szintjén az egyik tagállam felsőoktatásához való hozzáférésre feljogosító képesítések birtokosai számára nem egyértelmű, hogy egy másik tagállamban is hozzáférhetnek-e a felsőoktatáshoz. Különösen egyes tagállamok nem ismerik el a más tagállamok szakképzésében szerzett középfokú képesítések birtokosai számára a felsőoktatáshoz való hozzáférést biztosító képesítéseket. Továbbá, míg a rövidebb külföldi tanulmányi időszakok nem feltétlenül okoznak az elismeréssel kapcsolatos problémákat, a bizonytalanság fontos kihívást jelent a három hónap és egy év közötti időszakok esetében.

³⁷ 2017/C 189/03: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32017H0615(01)&from=EN)

³⁸ P7_TA(2012)0139. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0139+0+DOC+XML+V0//HU>

- (14) A fokozatos megközelítés támogatja a tagállamokat az automatikus elismerést lehetővé tevő feltételek kialakításában. Ez a megközelítés a felsőoktatás és a szakképzés esetében már működő eszközökre épít, de javítja azok használatát és fokozatosan egyre ambiciózusabb célokat tűz ki. Az általános középiskolai oktatásban és képzésben kezdetét veszi egy együttműködési eljárás, amelynek célja a tagállamok különböző oktatási és képzési rendszerei közötti bizalom szükséges szintjének kialakítása. Ez az ajánlás kiegészítő megközelítést biztosít a tagállami kezdeményezésekhez és a kötelezettségvállalások önkéntes jellegűek.
- (15) Ez az ajánlás nem érinti a szakmai képesítések kölcsönös elismerésének a 2013/55/EU irányelvvel³⁹ módosított, a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁴⁰ megfelelő rendszerét és számos szakma harmonizált képzési minimumkövetelményeit.

A KÖVETKEZŐKET AJÁNlja A TAGÁLLAMOKNAK:

A nemzeti és európai uniós jogszabályoknak, a rendelkezésre álló erőforrásoknak és nemzeti körülményeknek megfelelően, valamint az összes érdekelt féllel való szoros együttműködésben:

Alapelv

1. Rögzítsék azokat a lépéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy 2025-ig megvalósuljon a felsőoktatási és felső középfokú oktatási képesítések automatikus elismerése⁴¹, valamint a tanulmányi időszakok eredményeinek elismerése annak érdekében, hogy ne kelljen külön elismerési eljáráson keresztül menni:
 - a) egy tagállamban megszerzett felsőfokú képesítés automatikusan elismerésre kerül a többi tagállamban folytatandó további tanulmányokhoz való hozzáférés biztosítása céljából a felsőoktatási intézmények azon jogának sérelme nélkül, hogy az egyes specifikus programokhoz külön felvételi kritériumokat határozzanak meg.
 - b) egy tagállamban felső oktatáshoz való hozzáférést biztosító felső középfokú képesítés automatikusan elismerésre kerül a más tagállamokban folytatandó felsőoktatáshoz való hozzáférés biztosítása céljából a felsőoktatási intézmények azon jogának sérelme nélkül hogy a specifikus programokhoz külön felvételi kritériumokat határozzanak meg;
 - c) az egyik tagállamban felsőfokú oktatási szinten töltött külföldi tanulmányi időszak eredményeit a többi tagállamban automatikusan és teljes mértékben elismerik vagy a tanulmányi megállapodásban meghatározottak és a tanulmányi átiratban megerősítettek szerint, vagy pedig a külföldön befejezett modulok eredményei szerint a kurzuskatalógusban leírtaknak, valamint az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszernek megfelelően; valamint

³⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/55/EU irányelve a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról (HL L 354., 2013.12.28., 132. o.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32013L0055>

⁴⁰ HL L 255., 2005.9.30., 22. o. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32005L0036&from=EN>

⁴¹ E tanácsi ajánlás alkalmazásában a felső középfokú képesítések magukban foglalják az európai képesítési keretrendszeren belüli 4. szintet, a felsőoktatási szintű képesítések pedig az 5–8. szinteket.

- d) a középfokú oktatás és képzés során az egyik tagállamban eltöltött, legfeljebb egy évig tartó külföldi tanulmányi időszak eredményeit bármely másik tagállamban teljes körűen elismerik, és a tanulónak se kell megismételnie a programévet a származási országban, feltéve, hogy a megszerzett kompetenciák nagy vonalakban összhangban vannak a nemzeti tantervben meghatározott kompetenciákkal.

Felsőoktatás

2. Az átláthatóság előmozdítása és az automatikus elismerés elérése érdekében egymás felsőoktatási rendszereibe vetett bizalom kiépítésének fontosságát felismerve kötelezzék el magukat a következő feltételek teljesítése mellett:
 - a) a nemzeti képesítési keretek vagy rendszerek az európai képesítési keretrendszerhez alkalmazkodnak és saját tanúsítással rendelkeznek az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszere szerint;
 - b) a felsőoktatási rendszereket a bolognai folyamat struktúráival összhangban szervezik meg, ami egy háromciklusú keretből és – amennyiben a tagállamra alkalmazható – egy rövid ciklusból áll; valamint
 - c) külső minőségbiztosítást végeznek az európai minőségbiztosítási nyilvántartásban szereplő független minőségbiztosítási ügynökségek, amelyek ezáltal mind a felsőoktatás minőségbiztosításának európai sztenderdjeivel és irányelveivel, mind a közös programok minőségbiztosítására vonatkozó európai megközelítéssel összhangban működnek.
3. A Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központokkal együttműködve a felsőoktatási intézmények, a minőségbiztosítási ügynökségek és más kulcsfontosságú szereplők kialakítják a nemzeti iránymutatásokat annak érdekében, hogy támogassák a felsőoktatási intézményeket a következő átláthatósági eszközök létrehozásában és hatékony végrehajtásában:
 - a) frissített kurzuskatalógus valamennyi képzési program, az egyes oktatási egységek, valamint a fokozatok megoszlását tartalmazó táblázatok leírásával;
 - b) oklevélmellékletek valamennyi diplomás számára, amelyeket automatikusan és díjmentesen állítanak ki egy széles körben használt nyelven és digitális formátumban; valamint
 - c) az elismerésre vonatkozó átlátható kritériumok, melyeket következetesen alkalmaznak minden felsőoktatási intézményben;
4. szakértői támogatás biztosítása a felsőoktatási intézmények számára a nemzeti iránymutatások létrehozásához és végrehajtásuk nyomom követéséhez.

Középfokú oktatás és képzés

5. A felső középfokú végzettségek automatikus elismerésének elérése érdekében az átláthatóság előmozdítása és a bizalom építése egymás középfokú oktatási és képzési rendszere iránt az alábbiak segítségével:
 - a) annak biztosítása, hogy a nemzeti képesítési keretek vagy rendszerek az európai képesítési keretrendszerre hivatkozzanak;
 - b) információcsere és az egymástól való tanulás elősegítése a minőségbiztosítási rendszerekkel kapcsolatosan az iskolai oktatásban, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartva a minőségbiztosítás különböző nemzeti megközelítéseit; valamint
 - c) további minőségbiztosítási eszközök kialakítása a szakoktatás és -képzés területén a Szakképzés Európai Minőségbiztosítási Referenciakeretével összhangban.

6. Mozdítsák elő a középfokú oktatás és képzés során a mobilitást és a külföldi tanulmányi időszak eredményeinek elismerését az alábbiak révén:
 - a) az általános elvekről és elismerési eszközökről szóló nemzeti útmutató anyag kidolgozása a középfokú oktatási és képzési intézmények számára;
 - b) átlátható kritériumok és eszközök – mint például a küldő és fogadó intézmények közötti kompetenciaalapú tanulmányi megállapodások – használatának ösztönzése. A szakképzés terén az uniós eszközök – például az Europass mobilitási dokumentum, az európai szakképzési kreditrendszer egyetértési megállapodás és tanulmányi megállapodás, valamint a készségek és képesítések Europass online platformján hozzáférhetővé tett egyéb eszközök – használatának kiszélesítése; valamint
 - c) a középfokú oktatási és képzési intézmények, illetve tanulók és családjaik közötti mobilitás előnyeinek népszerűsítése, valamint a munkáltatók közötti befogadó mobilitás előnyeinek népszerűsítése.

A Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok

7. Fejlesszék a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok és bizonyítványértékelők kapacitását, különös tekintettel az információk terjesztésére, a hatékonyság és következetesség javítására szolgáló online eszközök használatára és a szolgáltatásaikat igénybe vevőkre nehezedő adminisztratív és pénzügyi terhek csökkentésére vonatkozó célra.

Átjárhatóság és mobilitás

8. Térképezzék fel a korábbi tanulás elismerésével és az oktatási és képzési ágazatok – különösen a szakoktatás és -képzés valamint a felsőoktatás – közti átjárhatósággal kapcsolatos bevált gyakorlatokat.

Tudományos alap

9. Fejlesszék a tudományos alapot az elismeréssel kapcsolatos esetek számára és típusára vonatkozó adatok gyűjtése és terjesztése révén.

Jelentéstétel és értékelés

10. A jelen ajánlás elfogadásától számított két éven belül és azt követően rendszeresen készítsenek jelentést a meglévő keretek és eszközök segítségével a képesítések, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményeinek automatikus kölcsönös elismerésére irányuló célkitűzés megvalósításának előrehaladásáról.

ÜDVÖZLI A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY:

11. ösztönzi az egymástól való tanulást, a bevált gyakorlatok cseréjét, továbbá a tagállamok közötti és az érdekelt felekkel, elismerési hatóságokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködést. Ezen uniós együttműködés célja a bolognai folyamat uniós felsőoktatási eszközei, valamint a koppenhágai folyamat szakképzési eszközei teljes körű végrehajtásának biztosítása.
12. Az általános középfokú oktatás területén uniós együttműködési eljárást indít el a tagállamokkal közösen a tagállamok közötti szorosabb együttműködés kezdeményezése, ezen ajánlás céljainak a középfokú oktatás szintjén történő megvalósítása, az átláthatóság előmozdítása és a bizalom építése érdekében az iskolai oktatási rendszereken belül, az egész Unió területén.

13. Célzott támogatást biztosít azon oktatási és képzési intézmények számára, melyek a külföldi tanulmányi időszakok elismerése tekintetében az átlagosnál több problémáról számolnak be.
14. Létrehozza a felsőoktatáshoz hozzáférést biztosító felső középfokú képesítések felhasználóbarát uniós online információszolgáltatását valamennyi tagállamban.
15. Feltérképezi a szinergiákat az uniós átláthatósági eszközök között⁴² és adott esetben tovább fejleszti azokat az oktatási és képzési ágazat közötti együttműködés és mobilitás javítása céljából.
16. Feltárja az új technológiákban, mint például a blokkláncban rejlő lehetőségeket az automatikus elismerés elősegítése érdekében.
17. A tagállamokkal és a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központokkal együttműködve feltárja szerepük kiterjesztésének lehetőségét az egyéb oktatási és képzési ágazatok felölelése érdekében.
18. Támogatja az európai finanszírozási források felhasználását, úgymint az Erasmus+ vagy adott esetben az európai strukturális és beruházási alapok, összhangban azok pénzügyi kapacitásával, jogszabályi alapjával, döntéshozatali eljárásaival és a 2014–2020 közötti időszak tekintetében meghatározott prioritásaival, a következő többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások sérelme nélkül. Megerősíti a középfokú oktatás és képzés terén a mobilitást az Erasmus + programon belül.
19. A meglévő keretek és eszközök segítségével jelentést készít a Tanács részére az ajánlás nyomán követéséről.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁴² Mint például az oklevélmelléklet, az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer, az európai szakképzési kreditrendszer, az európai képesítési keretrendszer és az Europass.